

Одбор за уставна питања и законодавство, на 68. седници одржаној 26. октобра 2021. године, утврдио је текст Нацрта акта о промени Устава Републике Србије који је достављен на мишљење Венецијанској комисији, у следећем тексту:

АМАНДМАН I

Овим амандманом замењује се члан 4. Устава Републике Србије

Члан 4.

Правни поредак је јединствен.
Уређење власти почива на подели власти на законодавну, извршну и судску.
Однос три гране власти заснива се на међусобном проверавању и равнотежи.
Судска власт је независна.

АМАНДМАН II

Овим амандманом замењује се члан 99. став 2. тачка 3.
Устава Републике Србије

„3. Бира пет чланова Високог савета судства, четири члана Високог савета тужилаца и бира Врховног јавног тужиоца и одлучује о престанку његове функције,”

АМАНДМАН III

Овим амандманом брише се члан 105. став 2. тач. 12. и 13.
и додаје став 4. у члану 105. Устава Републике Србије

Речи: „12. бира председника Врховног касационог суда, председнике судова, Републичког јавног тужиоца и јавне тужиоце и одлучује о престанку њихове функције,
13. бира судије и заменике јавних тужилаца, у складу с Уставом,” бришу се.

Додаје се нови став 4. који гласи:

Већином од две трећине гласова свих народних посланика Народна скупштина бира четири члана Високог савета судства и четири члана Високог савета тужилаца, а већином од три петине гласова свих народних посланика бира Врховног јавног тужиоца и одлучује о престанку његове функције.

АМАНДМАН IV

Овим амандманом замењује се члан 142. Устава Републике Србије

Начела судства

Члан 142.

Судска власт припада судовима који су независни.
Судска власт је јединствена на територији Републике Србије.
Судске одлуке доносе се у име народа.

Судску одлуку може преиспитивати само надлежни суд у законом прописаном поступку, као и Уставни суд у поступку по уставној жалби.

Помиловањем или амнестијом изречена казна може се, без судске одлуке, опростити у целини или делимично.

Расправљање пред судом је јавно, а јавност се може искључити у складу са Уставом. Законом се може прописати да поред судија суде и судије поротници.

АМАНДМАН V

Овим амандманом замењује се назив члана 143. и члан 143. Устава Републике Србије

Уређење судова

Члан 143.

Оснивање, укидање, врсте, надлежност, подручја и седишта судова, састав суда и поступак пред судовима, уређују се законом.

Највиши суд у Републици Србији је Врховни суд.

Забрањено је оснивање преких, привремених или ванредних судова.

АМАНДМАН VI

Овим амандманом замењује се назив члана 144. и члан 144. Устава Републике Србије

Независност судија

Члан 144.

Судија је независан и суди на основу Устава, потврђених међународних уговора, закона, општеприхваћених правила међународног права и других општих аката, донетих у складу са законом.

Забрањен је сваки утицај на судију у вршењу судијске функције.

АМАНДМАН VII

Овим амандманом замењује се назив члана 145. и члан 145. Устава Републике Србије

Услови за избор судија

Члан 145.

Услови за избор судија и услови за избор и мандат судија поротника уређују се законом.

АМАНДМАН VIII

Овим амандманом замењује се члан 146. Устава Републике Србије

Сталност судијске функције

Члан 146.

Судијска функција је стална.

Судијска функција траје од избора за судију док судија не наврши радни век.

Судији престаје функција пре навршења радног века ако сам то затражи, ако трајно изгуби радну способност за вршење судијске функције, ако му престане држављанство Републике Србије или ако буде разрешен.

Судија се разрешава ако буде осуђен за кривично дело на казну затвора од најмање шест месеци или ако је у дисциплинском поступку утврђено да је учинио тежак дисциплински прекршај који, према оцени Високог савета судства, озбиљно штети угледу судијске функције или поверењу јавности у судове.

Одлуку о престанку судијске функције доноси Високи савет судства.

Против одлуке Високог савета судства о престанку функције, судија има право на жалбу Уставном суду, која искључује право на уставну жалбу.

АМАНДМАН IX

Овим амандманом замењује се назив члана 147. и члан 147. Устава Републике Србије

Непреместивост судија**Члан 147.**

Судија има право да судијску функцију врши у суду у који је изабран и само уз своју сагласност може бити трајно премештен или привремено упућен у други суд, осим у случају предвиђеним Уставом.

У случају укидања суда, судија се премешта у суд који преузима надлежност укинутаг суда.

У случају укидања претежног дела надлежности суда, судија може изузетно без своје сагласности бити трајно премештен или привремено упућен у други суд истог степена који је преузео претежни део надлежности.

Судија који је трајно премештен или привремено упућен у други суд има право да задржи плату коју је имао у суду из којег је премештен или упућен, ако је она повољнија по њега.

Суду је укинут претежни део надлежности ако је услед промене стварне надлежности суда, оснивања новог суда или другог законом предвиђеног случаја смањен потребан број судија у суду.

Против одлуке о трајном премештају или привременом упућивању судија има право на жалбу Уставном суду, која искључује право на уставну жалбу.

АМАНДМАН X

Овим амандманом замењује се назив члана 148.
и члан 148. Устава Републике Србије

Имунитет и неспојивост**Члан 148.**

Судија не може бити позван на одговорност за мишљење дато у вези са вршењем судијске функције и за гласање при доношењу судске одлуке, изузев ако учини кривично дело кршење закона од стране судије или јавног тужиоца.

Судија не може без одобрења Високог савета судства бити лишен слободе у поступку покренутом због кривичног дела учињеног у вршењу судијске функције.

Законом се уређује које су функције, послови или приватни интереси неспојиви са функцијом судије и судије поротника.

Забрањено је политичко деловање судија.

АМАНДМАН XI

Овим амандманом замењује се назив члана 149. и члан 149. Устава Републике Србије

Председник Врховног суда и председници судова

Члан 149.

Председника Врховног суда бира Високи савет судства, по прибављеном мишљењу опште седнице Врховног суда, на пет година.

Исто лице не може бити поново бирано за председника Врховног суда.

Председнике осталих судова бира Високи савет судства, на пет година.

АМАНДМАН XII

Овим амандманом замењује се назив члана 150. и члан 150. Устава Републике Србије

Високи савет судства

Надлежност Високог савета судства

Члан 150.

Високи савет судства је независан државни орган који обезбеђује и јемчи независност судова и судија, председника судова и судија поротника.

Високи савет судства бира судије и судије поротнике и одлучује о престанку њихове функције, бира председника Врховног суда и председнике осталих судова и одлучује о престанку њихове функције, одлучује о премештају и упућивању судија, одређује потребан број судија и судија поротника, одлучује о другим питањима положаја судија, председника судова и судија поротника и врши друге надлежности одређене Уставом и законом.

АМАНДМАН XIII

Овим амандманом замењује се назив члана 151. и члан 151. Устава Републике Србије

Састав Високог савета судства

Члан 151.

Високи савет судства чини 11 чланова: шест судија које бирају судије, председника Врховног суда и четири истакнута правника које бира Народна скупштина.

Избор чланова Високог савета судства из реда судија уређује се законом.

При избору судија у Високи савет судства води се рачуна о најширој представљености судија.

Народна скупштина бира чланове Високог савета судства међу истакнутим правницима са најмање 10 година искуства у правној струци, од осам кандидата које предложи надлежни одбор Народне скупштине, после јавног конкурса, гласовима две трећине свих народних посланика, у складу са законом.

Ако Народна скупштина не изабере сва четири члана у року одређеном законом, преостале чланове после истека законом одређеног рока између свих кандидата који испуњавају услове за избор, бира комисија коју чине председник Народне скупштине, председник Уставног суда, председник Врховног суда, Врховни јавни тужилац и Заштитник грађана, већином гласова.

Председници судова не могу бити бирани у Високи савет судства.

Члан Високог савета судства којег је изабрала Народна скупштина мора бити достојан те функције.

Члан Високог савета судства којег је изабрала Народна скупштина не може бити члан политичке странке.

Остали услови за избор и неспојивост са функцијом члана Високог савета судства којег бира Народна скупштина уређују се законом.

АМАНДМАН XIV

Овим амандманом ознака за Одељак 8. и назив Одељка 8. бришу се и замењује се назив члана 152. и члан 152. Устава Републике Србије

Мандат чланова Високог савета судства
и председник и потпредседник Високог савета судства

Члан 152.

Члан Високог савета судства бира се на пет година.

Исто лице не може бити поново бирано у Високи савет судства.

Високи савет судства има председника и потпредседника. Председника Високог савета судства бира Високи савет судства међу члановима који су судије, а потпредседника међу члановима које бира Народна скупштина, на пет година. За председника Високог савета судства не може бити изабран председник Врховног суда.

Пре истека времена на које је изабран, члану Високог савета судства престаје мандат ако сам то затражи или ако буде осуђен за кривично дело на казну затвора од најмање шест месеци. Члану који је судија престаје мандат и с престанком функције судије, а члану који није судија и ако трајно изгуби радну способност за вршење функције члана Високог савета судства.

Одлуку о престанку мандата члана Високог савета судства доноси Високи савет судства. Против одлуке је дозвољена жалба Уставном суду, која искључује право на уставну жалбу.

АМАНДМАН XV

Овим амандманом замењује се назив члана 153. и члан 153. Устава Републике Србије

Правно средство против одлуке Високог савета судства

Члан 153.

Против одлуке Високог савета судства дозвољена је жалба Уставном суду, у случајевима прописаним Уставом и законом. Изјављена жалба Уставном суду искључује право на подношење уставне жалбе

АМАНДМАН XVI

Овим амандманом ознака за Одељак 9. и назив Одељка 9. бришу се и замењује се назив члана 154. и члан 154. Устава Републике Србије

Имунитет чланова Високог савета судства

Члан 154.

Чланови Високог савета судства не могу бити позвани на одговорност за мишљење дато у вези са вршењем функције члана Високог савета судства и за гласање при доношењу одлука Високог савета судства.

Чланови Високог савета судства не могу без одобрења Високог савета судства бити лишени слободе у поступку покренутом због кривичног дела које су учинили као чланови Високог савета судства.

АМАНДМАН XVII

Овим амандманом изнад члана 155. Устава Републике Србије додаје се ознака за Одељак 8. и нови назив Одељка 8. и замењује се назив члана 155. и члан 155. Устава Републике Србије

8. Јавна тужилаштва

Положај

Члан 155.

Јавно тужилаштво је јединствен и самосталан државни орган који гони учиниоце кривичних и других кажњивих дела и врши друге надлежности којима се штити јавни интерес одређен законом.

Јавно тужилаштво врши своје надлежности на основу Устава, потврђених међународних уговора, закона, општеприхваћених правила међународног права и других општих аката, донетих у складу са законом.

Нико изван јавног тужилаштва не може утицати на јавно тужилаштво и носиоце јавнотужилачке функције у поступању и одлучивању у поједином предмету.

Оснивање, укидање, организација и надлежност јавног тужилаштва уређује се законом.

Највише јавно тужилаштво у Републици Србији је Врховно јавно тужилаштво којим руководи Врховни јавни тужилац.

Функцију јавног тужилаштва врше Врховни јавни тужилац, главни јавни тужиоци и јавни тужиоци.

Врховни јавни тужилац и главни јавни тужилац у руковођењу јавним тужилаштвима имају хијерархијска овлашћења у односу на поступање нижих главних јавних тужилаца и јавних тужилаца у конкретном предмету.

Хијерархијска овлашћења и правна средства против њих, ближе се уређују законом.

АМАНДМАН XVIII

Овим амандманом замењује се назив члана 156. и члан 156. Устава Републике Србије

Одговорност

Члан 156.

Врховни јавни тужилац одговара за рад јавног тужилаштва и свој рад Народној скупштини. Врховни јавни тужилац није одговоран Народној скупштини за поступање у поједином предмету.

Главни јавни тужилац одговара за рад јавног тужилаштва и за свој рад Врховном јавном тужиоцу и непосредно вишем главном јавном тужиоцу, у складу са законом.

Јавни тужиоци одговарају за свој рад главном јавном тужиоцу, у складу са законом.

АМАНДМАН XIX

Овим амандманом замењује се назив члана 157. и члан 157. Устава Републике Србије

Обавезна упутства за поступање главног јавног тужиоца и јавних тужилаца

Члан 157.

Врховни јавни тужилац издаје општа обавезна упутства за поступање свих главних јавних тужилаца ради постизања законитости, делотворности и једнообразности у поступању.

Непосредно виши главни јавни тужилац може издати нижем главном јавном тужиоцу обавезно упутство за поступање у поједином предмету, ако постоји сумња у ефикасност или законитост његовог поступања. Врховни јавни тужилац може такво упутство издати сваком главном јавном тужиоцу.

Главни јавни тужилац може јавном тужиоцу издати обавезно упутство за рад и поступање.

Главни јавни тужилац и јавни тужилац дужни су да поступају по обавезном упутству.

Нижи главни јавни тужилац или јавни тужилац који сматра да је обавезно упутство незаконито или неосновано има право на приговор, у складу са законом.

АМАНДМАН XX

Овим амандманом замењује се назив члана 158. и члан 158. Устава Републике Србије

**Избор и престанак функције Врховног јавног тужиоца
и главног јавног тужиоца**

Члан 158.

Врховног јавног тужиоца бира Народна скупштина, на шест година, на предлог Високог савета тужилаца после јавног конкурса гласовима три петине свих народних посланика, у складу са законом.

Високи савет тужилаца предлаже Народној скупштини једног кандидата за Врховног јавног тужиоца.

Ако Народна скупштина не изабере Врховног јавног тужиоца у року, после истека наредних десет дана, њега бира, између свих кандидата који испуњавају услове за избор, комисија коју чине председник Народне скупштине, председник Уставног суда, председник Врховног суда, Врховни јавни тужилац и Заштитник грађана, већином гласова.

Исто лице не може бити поново бирано за Врховног јавног тужиоца.

Главног јавног тужиоца бира Високи савет тужилаца, на шест година.

Пре истека времена на које је изабран Врховном јавном тужиоцу и главном јавном тужиоцу престаје функција ако то сам затражи, ако буде укинута јавно тужилаштво, ако трајно изгуби радну способност за вршење функције главног јавног тужиоца, ако му престане држављанство Републике Србије или ако буде разрешен.

Врховни јавни тужилац и главни јавни тужилац се разрешава ако буде осуђен за кривично дело на казну затвора од најмање шест месеци или ако наступи неки од законом предвиђених разлога за разрешење.

Против одлуке Високог савета тужилаца о престанку функције, главни јавни тужилац има право на жалбу Уставном суду која искључује право на уставну жалбу. Врховни јавни тужилац и главни јавни тужилац којима престане функција остају на функцији јавног тужиоца, у складу са законом.

АМАНДМАН XXI

Овим амандманом замењује се назив члана 159. и члан 159. Устава Републике Србије

Услови за избор главног јавног тужиоца и јавног тужиоца

Члан 159.

Услови за избор главног јавног тужиоца и јавног тужиоца, уређују се законом.

АМАНДМАН XXII

Овим амандманом замењује се назив члана 160. и члан 160. Устава Републике Србије

Сталност функције јавног тужиоца

Члан 160.

Функција јавног тужиоца је стална.

Пре навршења радног века јавном тужиоцу престаје функција ако сам то затражи, ако трајно изгуби радну способност за вршење функције јавног тужиоца, ако му престане држављанство Републике Србије или ако буде разрешен.

Јавни тужилац разрешава се ако буде осуђен за кривично дело на казну затвора од најмање шест месеци или ако је у дисциплинском поступку утврђено да је учинио тежак дисциплински прекршај који, према оцени Високог савета тужилаца, озбиљно штети угледу јавног тужилаштва или поверењу јавности у јавно тужилаштво.

Одлуку о престанку функције јавног тужиоца доноси Високи савет тужилаца.

Против одлуке Високог савета тужилаца о престанку функције, јавни тужилац има право на жалбу Уставном суду, која искључује право на уставну жалбу.

АМАНДМАН XXIII

Овим амандманом замењује се назив члана 161. и члан 161. Устава Републике Србије

Имунитет и неспојивост

Члан 161.

Врховни јавни тужилац, главни јавни тужилац и јавни тужилац не могу бити позвани на одговорност за мишљење дато или одлуку донету у вези са вршењем функције, изузев ако учине кривично дело кршење закона од стране судије или јавног тужиоца.

Врховни јавни тужилац, главни јавни тужилац и јавни тужилац не могу без одобрења Високог савета тужилаца бити лишени слободе у поступку покренутом због кривичног дела учињеног у вези са вршењем своје функције.

Законом се уређује које су функције, послови или приватни интереси неспојиви са функцијом Врховног јавног тужиоца, главног јавног тужиоца и јавног тужиоца.

АМАНДМАН XXIV

Овим амандманом замењује се назив члана 162. и члан 162. Устава Републике Србије

Високи савет тужилаца

Надлежност Високог савета тужилаца

Члан 162.

Високи савет тужилаца је самосталан државни орган који обезбеђује и јемчи самосталност јавног тужилаштва, Врховног јавног тужиоца, главних јавних тужилаца и јавних тужилаца.

Високи савет тужилаца предлаже Народној скупштини избор и престанак функције Врховног јавног тужиоца, именује вршиоца функције Врховног јавног тужиоца, бира главне јавне тужиоце и јавне тужиоце и одлучује о престанку њихове функције, одлучује о другим питањима положаја Врховног јавног тужиоца, главних јавних тужилаца и јавних тужилаца и врши друге надлежности одређене Уставом и законом.

АМАНДМАН XXV

Овим амандманом замењује се назив члана 163. и члан 163. Устава Републике Србије

Састав Високог савета тужилаца

Члан 163.

Високи савет тужилаца чини 11 чланова: пет јавних тужилаца које бирају сви главни јавни тужиоци и јавни тужиоци, четири истакнута правника које бира Народна скупштина, Врховни јавни тужилац и министар надлежан за правосуђе.

Министар надлежан за правосуђе не гласа у поступку за утврђивање дисциплинске одговорности јавног тужиоца.

Избор чланова Високог савета тужилаца из реда јавних тужилаца уређује се законом.

При избору јавних тужилаца у Високи савет тужилаца води се рачуна о најширој представљености јавних тужилаца.

Народна скупштина бира четири члана Високог савета тужилаца међу истакнутим правницима са најмање десет година искуства у правној струци, од осам кандидата које предложи надлежни одбор Народне скупштине, после јавног конкурса, гласовима две трећине свих народних посланика, у складу са законом.

Ако Народна скупштина не изабере сва четири члана у року одређеном законом, преостале чланове после истека законом одређеног рока, између свих кандидата који испуњавају услове за избор, бира комисија коју чине председник Народне скупштине, председник Уставног суда, председник Врховног суда, Врховни јавни тужилац и Заштитник грађана, већином гласова.

Главни јавни тужилац не може бити биран у Високи савет тужилаца.

Члан Високог савета тужилаца којег је изабрала Народна скупштина мора бити достојан те функције.

Члан Високог савета тужилаца којег је изабрала Народна скупштина не може бити члан политичке странке.

Остали услови за избор и неспојивост са функцијом члана Високог савета тужилаца којег бира Народна скупштина уређују се законом.

АМАНДМАН XXVI

Овим амандманом замењује се
назив члана 164. и члан 164. Устава Републике Србије

Мандат чланова Високог савета тужилаца и председник и потпредседник Високог савета тужилаца

Члан 164.

Члан Високог савета тужилаца бира се на пет година.

Исто лице не може бити поново бирано у Високи савет тужилаца.

Високи савет тужилаца има председника и потпредседника. Председника Високог савета тужилаца бира Високи савет тужилаца међу члановима који су јавни тужиоци, а потпредседника међу члановима које бира Народна скупштина, на пет година.

Пре истека времена на које је изабран, члану Високог савета тужилаца престаје мандат ако сам то затражи или ако буде осуђен за кривично дело на казну затвора од најмање шест месеци. Члану који је јавни тужилац престаје мандат и с престанком функције

јавног тужиоца, а члану који није јавни тужилац и ако трајно изгуби радну способност за вршење функције члана Високог савета тужилаца.

Одлуку о престанку мандата члана Високог савета тужилаца доноси Високи савет тужилаца. Против одлуке дозвољена је жалба Уставном суду, која искључује право на уставну жалбу.

АМАНДМАН XXVII

Овим амандманом замењује се
назив члана 165. и члан 165. Устава Републике Србије

Правно средство против одлуке Високог савета тужилаца

Члан 165.

Против одлуке Високог савета тужилаца дозвољена је жалба Уставном суду, у случајевима прописаним Уставом и законом. Изјављена жалба Уставном суду искључује право на подношење уставне жалбе.

АМАНДМАН XXVIII

Овим амандманом у Устав Републике Србије додаје се назив
члана 165а и члан 165а

Имунитет чланова Високог савета тужилаца

Члан 165а

Чланови Високог савета тужилаца не могу бити позвани на одговорност за мишљење дато у вези са вршењем функције члана Високог савета тужилаца и за гласање при доношењу одлука Високог савета тужилаца.

Чланови Високог савета тужилаца не могу без одобрења Високог савета тужилаца бити лишени слободе у поступку покренутом због кривичног дела које су учинили као чланови Високог савета тужилаца.

АМАНДМАН XXIX

Овим амандманом замењује се члан 172. ст. 2. и 3. Устава Републике Србије

2) Пет судија Уставног суда бира Народна скупштина, пет именује председник Републике, а пет општа седница Врховног суда.

3) Народна скупштина бира пет судија Уставног суда између десет кандидата које предложи председник Републике, председник Републике именује пет судија Уставног суда између десет кандидата које предложи Народна скупштина, а општа седница Врховног суда именује пет судија између десет кандидата које на заједничкој седници предложи Високи савет судства и Високи савет тужилаца.